

MÁSOKÉRT EGYÜTT

Gemeinsam für andere

2024

68. évfolyam, 1. (902.) szám

ISSN 1026-2156

I. szám

2024 . B Ö J T

A 2024. év igéje

„Minden dolgokat

szeregetben

menjen végbe!“

1Kor 16,14

<https://www.verlagambirnbach.de/kundenservice/jahreslosung-download/>

K E D V E S O L V A S Ó K !

Az evangélikus Bibliaolvasó Útmutató 2024. évi igéje különleges bibliai igehely, melynek küldetése, hogy segítsen, kísérsen, bátorságot adjon mindennapjainkhoz, és természetesen ünnepeinkhez is az egész naptári évben. Az ideai választott ige a szeretetet állítja a figyelemünk középpontjába. Másokért együtt újságunk ideai első számát pedig szintén ennek szenteljük.

Wagner Szilárd lelkész írásában rámutat arra, hogy milyen fontos az, hogy mindannyian megértsük az ige ránk vonatkozó üzenetét, programját.

Szentpétery Miklós cikkében beszámol az ünnepi istentiszteletről, melynek keretén belül Szeitl-Eibinger Zita lektori szolgálatának kibővítésére

került sor, és elgondolkodhatunk az ünnep igéjén, Pál apostol *Szeretet himnuszáról* is.

Az irgalom a szeretet megnyilvánulása - olvashatjuk a grazi ökumenikus istentiszteletről készített beszámolóban, melyet Gazdik Annának, a rolunk.at újságírójának köszönhetünk.

Páll Csilla művészettörténész írásában pedig a nemrég Bécsben bemutatott, Raffaello tervei által készített falikárpitokat ismerhetjük meg.

Kívánom, hogy minden Olvasónkat 2024 éves igéje vezessen, irányítsa egész évben!

A szerkesztő

M I N D E N   D O L G O T O K   S Z E R E T E T B E N M E N J E N   V É G B E !   (1 K O R 1 6 , 1 4)

Vannak olyan bibliai mondatok, amelyek nem elsősorban elmélyülésre, Istennel és önmagunkkal való találkozásra indítanak, hanem egyfajta programot adnak az életünknek. Ha egy egész évre vonatkozó mondattal van dolgunk - mint ebben az esetben a 2024. évre kijelölt bibliai ige esetében Pál apostol leveléből -, akkor még fontosabb, hogy megértsük a ránk vonatkozó üzenetét.

A felszólításnak eleget tenni - mármint, hogy minden dolgunk szeretetben menjen végbe - egyrészt nem látszik nehéznek, mert rengeteg példát tudunk a saját életünkből felsorolni, amikor szeretettel fordulunk egy másik ember felé, bizonyos rokoni kapcsolatok esetén ez szinte kötelező elvárás mindenkivel szemben. Ha őszinték vagyunk magunkhoz, akkor a „minden“ szó mégis zavaróan hat. Létezhet-e egyáltalán olyan ember, aki mindenhez és mindenkihez szeretettel képes fordulni?

Jézus Krisztus úgynevezett „arany szabálya“ egy kicsit emberibbé teszi Pál apostol felszólítását: „*Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük.*“ (Mt 7,12) E mondat értelmezésének története során még pszichológus-körökben is létezett a nézet, hogy Jézusnak ezt a mondatát úgy kell érteni, hogy először magunkat kell szeretnünk, magunkkal kell több jót tennünk ahhoz, hogy másokhoz is ezzel a szeretettel tudjunk fordulni. A legfőbb baj ezzel a nézettel az, hogy ahelyett, hogy mások felé fordítana, nyitásra biztatna, önmagunkat helyezi a cselekvésünk középpontjába. Emellett azt is el kell ismernünk, hogy saját magunkat már éppen eléggé szeretjük ahhoz, hogy legyen miről példát vennünk a másokkal való kapcsolatunkban.

A bécsi osztrák gyülekezetemben évente ismétlődő konfirmációs előkészítőnk egyik legizgalmasabb és legtanulságosabb alkalma az, amikor a 13-14 éves

Forrás: pixabay.com

fiatalok a diakóniával, azaz a szeretetszolgálat különböző lehetőségeivel ismerkednek meg. A kiszolgáltatottság helyzeteit nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is megismerik, hiszen bekötött szemmel kell végigmenniük egy akadálypályán, kipróbálják, hogy hogyan lehet féllábon mankóval közlekedni vagy kerekesszékekben bevásárolni. Ilyenkor nemcsak a kiszolgáltatottság mélységei tárulnak fel, hanem a szeretet sokféle megnyilvánulását is megtapasztalják, amellyel az emberek feljük fordulnak, segítséget nyújtva az adott helyzetben. Nem utolsósorban pedig ráébred az ember arra, hogy nem tud mindent kontrollálni, ezért az emberi kapcsolatokban elengedhetetlen a bizalom. Akiben ez nincs meg, annak mindig nehezebbé fog esni, hogy segítséget fogadjon el másoktól vagy őszinte szeretet adjon bárkinek.

A 2024. év igéje úgy indít útnak bennünket, hogy egy életfeladatra irányítja a figyelmünket, amiért hálásak lehetünk Istennek.

Örömteli olvasást kívánok!

Wagner Szilárd, lelkész

L E K T O R I K T A T Á S I I S T E N T I S Z T E L E T Ö T V E N E D V A S Á R N A P J Á N

Szeitl-Eibinger Zita lektor iktatására került sor 2024. február 11-én a grazi Heilandskirchében. Wagner Szilárd lelkész prédikációjának alapigéje a Szeretet himnusza volt (1Kor 12,31-13,13).

Wagner Szilárd prédikációjában kiemelte, hogy ötvened vasárnapja az egyházi évben egyfajta fordulópontot jelent, hiszen jön a böjti időszak. Magunk mögött hagyjuk azt az időt, amikor arra figyeltünk, hogyan mutatja meg magát Isten ebben a világban, és személyesen nekünk is. Karácsony, vízkereszt és az azt követő időszak mind-mind arra mutattak rá, hogy hogyan nyilatkoztatja ki magát Isten újra és újra. Most, amikor a böjti időszak felé fordulunk, azt látjuk, hogy a figyelmünk magunk felé fordulhat. Fel kell tenni magunknak a kérdést, hogy hol siklik ki az életünk, hol játszik benne szerepet a bűn és ez hol épít bennünk akadályt az Istennel való kapcsolatunk elmélyítésében. Megoldásként Isten nem csak parancsolatait és ígéit adja a Szentírásban, hanem támogat abban is, hogy ezeket megtartsuk és ezen értékek szerint éljünk: a szeretet himnusza az a rend, amely működőképes és alkalmazható.

Az istentiszteleten sor került Szeitl Zita lektori megbízatásának kibővítésére a temetések, az esketések és a keresztelek szolgálatával. Wagner Szilárd rámutatott arra, hogy ezek az életnek olyan területei, ahol az embereknek van igénye arra, hogy Isten megjelenjen ezekben a szertartásokban. Ezekben a szolgálati területeken mindenki megtapasztalhatja Isten ígétét keresztül Isten szeretetét.

Az igazi keresztyén élet azt jelenti, hogy valami olyat teszünk, ami túlmutat saját magunkon. Valamit megélni, megcélozni, ami igaz, ami jó és ami szép – és ami ezek összessége: maga az Isten.

Isten, aki soha el nem múlik, és egykor vár minket is az ő országában.

Szentpétery Miklós

„ A Z I R G A L O M A S Z E R E T E T M E G N Y I L V Á N U L Á S A ”

Ö K U M E N I K U S I S T E N T I S Z T E L E T G R A Z B A N

Grazban már hagyomány, hogy az ökumenikus imahéten egyik évben az evangélikus gyülekezet látogat el a katolikushoz, a másikban pedig ők látják vendégül a katolikusokat egy közös tanúságtételre. Idén az evangélikusokon volt a sor, ők zárandokoltak el a Kalvarienberg templomba, ahol Molnár Ottó katolikus plébános fogadta őket. Prédikációjában Wagner Szilárd evangélikus lelkész felelevenítette a közös imahét alapigéjét, majd Pilinszky Jánost is idézve megpróbált mai tanulságokat is levonni belőle.

Világszerte január 21-e és 28-a között rendezik meg az ökumenikus imahetet, amelynek tematikáját idén egy burkina fasói munkacsoport készítette. Ennek középpontjában ez alkalommal a híres újszövetségi példázat, *Az irgalmas szamaritanus* (Lk 10,25-37) története áll, és ebből származik a programadó alapige is: „*Szeresd az Urat, a te Istenedet [...] és felebarátodat, mint magadat.*” (Lk10,27).

Ausztriában a magyar felekezetek régóta tartanak közös istentiszteleteket: Grazban január 21-én gyűltek össze az evangélikusok és a katolikusok egy közös

tanúságtételre, míg Felsőőrött január 28-án rendezték meg a katolikusok, az evangélikusok és a reformátusok közös istentiszteletét. „*Milyen jó, hogy nálatok, magyaroknál van ilyen*” – hallja lépten-nyomon *Molnár Ottó atya*, a grazi Kalvarienberg plébánia katolikus plébánosa osztrák kollégáitól. Szerinte annak, hogy ez így alakult, egyszerű történelmi okai vannak: Ausztria az ellenreformáció következtében egy döntően katolikus, vallásilag homogénebb ország maradt mint Magyarország, ahol sokkal nagyobb teret kaptak a protestáns egyházak, és ez a felekezeti sokszínűség a reformáció után is fennmaradt. Egyébként Ausztriában a legtöbb protestáns, körülbelül tíz százalék, éppen Burgenlandban él.

„*Grazban a hagyomány szerint egyik évben mi fogadjuk az evangélikus gyülekezetet itt, a Kalvarienberg templomban, a másik évben pedig mi látogatunk el hozzájuk a Heilandskirchébe. Mivel mindig a vendég prédikál a közös istentiszteleten, idén Dr. Wagner Szilárd evangélikus lelkész vezette a közös istentiszteletünket itt, a Kalvarienberg templomban*” – avat be a részletekbe Molnár Ottó, aki ilyenkor alkalmazkodik a közös liturgiához. Az imaheti füzet magyar változatát ezúttal is a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa jelentette meg, ez alapján állította össze a közös istentisztelet pontos forgatókönyvét Wagner Szilárd és *Szeitl-Eibinger Zita* evangélikus lektor.

Prédikációjában Wagner Szilárd felelevenítette az ökumenikus hét idei alapigéjét, *Az irgalmas szamaritánus* történetét, amely éppen a felebaráti szeretetet hivatott bemutatni: egy zsidó utazót megtámadnak, kirabolják, majd súlyos sérülésekkel az útszélén hagyják. Miután se egy izraelita pap, se egy lévita sem siet a segítségére, egy arra menő szamaritánus megáll, és gondoskodik róla. Erre pedig semmi oka nem lenne, hiszen abban az időben a zsidók megvetették és idegeneknek tartották a szamaritánusokat. Bár a szamaritánus is megtehetette volna, hogy egyszerűen tovább megy, mégis ő cselekedett helyesen, hiszen saját sérelmeit félretéve embertársa segítségére sietett. Mi készteti tehát az embert arra, hogy ilyen helyzetben a bajba jutott segítségére siessen?

Az ezt követő igehirdetésében az evangélikus lelkész ezt az irgalom fogalmával magyarázta, amely a segítségre szoruló emberhez való lehajlást jelent, konkrét és átvitt értelemben is. Prédikációjában a történet mai tanulságaira is kitért. Az irgalmasságba Wagner Szilárd szerint nem fér bele sem a konfliktuskerülés, sem pedig az áldozathibáztatás: „Ez egy egyértelmű helyzet, amiről ma sokan mégis képesek vitát nyitni: „Ne keverdünk bele!”, „Úgyis csak elissza!”, „Inkább dolgozna!”, „Minek ment oda?” – idézte a leggyakoribb kifogásokat.

Az irgalom valódi jelentőségét egy Pilinszky Jánostól vett idézettel is megvilágította. Popper Péter *Lélekrágcsálók* című kötetében eleveníti fel a mélyen vallásos katolikus költővel folytatott beszélgetését, amely így zajlott:

PJ: *Utállak titeket, pszi-vel kezdődő foglalkozásúakat!*

PP: *Miért utálsz, János?*

PJ: *Mert olyan terheket tesznek az emberekre, ti, pszichológusok és pszichiáterek, amelyek alatt meg-görnyednek. Ugyanis azt tanítjátok, hogy minden*

problémának van megoldása. Emiatt az emberek úgy gondolják, csak ők olyan hülyék, hogy nem tudják megoldani az összetört, összezavarodott, tönkrement kapcsolataikat. Mert ti úgy gondoltok, hogy az életben problémák vannak, és megoldásokra van szükség. Én viszont úgy gondolkozom, hogy az életben tragédiák vannak, és irgalomra van szükség.

Könyvében Popper Péter megjegyzi, hogy minél idősebb lett, annál inkább úgy érezte, Pilinszkynek volt igaza.

A közös istentisztelet után a hívek egy jó hangulatú szeretetvendégségen vehettek részt a kalvarienbergi plébánia nagytermében. A hagyomány jövőre is folytatódik: az evangélikusok várják majd a katolikusokat a belvárosi Heilandskirchébe.

Gazdik Anna, a rolunk.at újsáírója

Wagner Szilárd lelkész prédikációja meghallgatható az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet youtube-csatornáján az alábbi linken: [Legyünk-e irgalmasok, és ha igen, hogyan? \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=...)

Vincent van Gogh: Az irgalmas szamaritánus (Eugène Delacroix nyomán, Public domain, via [Wikimedia Commons](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vincent_van_Gogh_-_The_Good_Samaritan_-_WGA01279.jpg))

R A F F A E L L O T E R V E I A L A P J Á N S Z Ó T T F A L I K Á R P I T O K A S I X T U S I K Á P O L N A S Z Á M Á R A

A bécsi *Kunsthistorisches Museum* kiállításában egy igen különös műfajt ismerhet meg a múzeumlátogató.

A szőtt falikárpitok előállításához nem csak a kompozíciót kitaláló és megrajzoló és megfestő művész kell, hanem egy olyan szövőműhely, amelyben szakemberek technikailag és művészileg képesek az alkotást megvalósítani.

A firenzei Medici családból származó X. Leo pápa, 1515-ben megbízást adott az igen tehetséges és mondhatni sztárként ünnepeelt Raffaello Sanzino da Urbino nevű festőművésznek (1483-1520), hogy a sixtusi kápolna falára (az alsó sorba) az Apostolok Cselekedeteiből, Péter és Pál apostol életéből 5-5 fontos eseményt tervezzen meg. Az úgy nevezett kartonokra festett képeket Brüsszelben szőtték meg színes selyem, gyapjú, ezüst és arany szálakból - kb. 5 x 6 méter nagyságban.

A szövőszekek mögé helyezett, csíkokra vágott, kartonok segítségével tudták a szövők a megfestett kompozíciót pontosan követni és a textilkárpitra „átmásolni”. Ehhez több mint tízezer különböző színű és árnyalatú fonalra volt szükségük, amit a szorosan kifeszített vetőszálak közé fűztek, szöttek és csomóztak. A tapisszériának is nevezett kárpitokat többnyire tematikai kép-sorozatokban rendeltek királyi vagy egyházi udvarok számára. Az igen költséges és luxusnak számító falikárpitokat szívesen vitték magukkal a tulajdonosai az egyik várból, kastélyból, sátorból a másikba. A templomok belsejében is már a XIV. századi gótika óta találkozunk szakrális témájú szőtt kárpitokkal.

A Michelangelo által 1508 és 1512 között alkotott hatalmas mennyezeti freskót (40,23 m x 13,3 m) és a sokkal későbbi, 1535-ben, az oltár mögötti falára festett *Utolsó Ítélet*-et (13,7m x 12,2 m) mondhatni mindenki ismeri.

Viszont az egyszerű alaprajzú (40,5m x 13,2 m és 20,7 m magas) sixtusi kápolna oldalfalain látható freskókat nemigen ismeri (fel) a nagyközönség, pedig a reneszánsz művészet legnagyobbjai közül valók festették ezeket is, pl. Botticelli, Ghirlandaio, Perugino, Luca Signorelli és még mások. A 2 x 5 darab faliképen, (bal oldalon) Mózes, (jobb oldalon) Jézus életéből láthatunk jeleneteket.

Az alattuk fennmaradt sávot csupán festett, földig „lelógó” függönyökkel díszítették.

Ide szokták a kardinálisok székeit sorba állítani, amikor a pápaválasztás (Konklávé) zajlik a kápolnában. X. Leo pápa bizonyosan ebbe a zónába képzelte a melegebb szövetből készült képsorozatot felakasztatni. És ebben a zónában ültek a főpapok, akik közül végül is egy pápa, azaz „Jézus Krisztus földi helytartója” került ki. Ez határozhatta meg a tíz falikárpit képi programját is: baloldalt, az első pápának számító Péter -, és jobboldalt a kereszténységet terjesztő Pál apostol cselekedetinek különböző helyszíneit ábrázolta a fiatal festő.

E tíz falikárpit megvalósításához is sok pénz kellett. Az egész megrendelés összegének csak tíz százaléka jutott Raffaellonak, a többit a brüsszeli szövőműhely kapta. Ilyen sokba került az anyag és a több éves munka. Az első hat kárpitot 1519-ben akaszthatták fel a kápolnában.

Érdekes jelenség, hogy Raffaello kartonjait – mint sok későbbi művészt is – megőriztek az első kivitelezés után, hogy később, más műhelyekben további kárpitokat gyárthassanak utána.

A KHM -ben kiállított „sixtusi” falikárpitok között csak egy eredeti látható a vatikáni múzeum tulajdonából. A többi a flamand Pieter Coeck van Aelst szövőműhelyében készült 1535-ben. Az eredeti alkotások formájától és méreteitől eltérően

az újabb szőnyegek négyszögletűek és új keret-ornamentikával lettek ellátva.

Raffaello halálának 500. évfordulóján (2020-ban), néhány napra ismét a helyükre kerültek a falikárpitok a sixtusi kápolnában. Mivel a súlyos és érzékeny textiliákat egyébként a vatikáni múzeumban őrzik, így egy egészen különleges élményben részesülhettek a látogatók ebben a rövid időszakban.

Az eseményről egy videót készítettek, amit meg lehet és nagyon is érdemes megtekinteni: <https://www.museivaticani.va/content/museivaticani/de/eventi-e-novita/iniziative/Eventi/2020/500-anni-morte-raffaello-arazzi-in-cappella-sistina/video-arazzi-raffaello.html>

Páll Csilla művészettörténész

Pál apostol Cesariában, Agrippa király és Berenika királyné előtt (ApCsel 25)

Impressum**Medieninhaber und Herausgeber:**

Presbyterium der
Ungarischen Evangelischen Gemeinde
A.B. in Österreich A-1060 Wien,
Capistrangasse 2/15
Tel. +43 650 58 777 12,
E-mail: maegy.austria@gmail.com
Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Erscheinungsort: Wien**Verlagspostamt:** A-1060 Wien**Zul.Nr.:** GZ 02Z031072 M**Richtung der Zeitung:**

Informationen über die Tätigkeiten und
Veranstaltungen in der Pfarrgemeinde

Redaktion: Pfarrer Szilárd Wagner, Lektorin Zita Szeitl-Eibinger

**Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.
IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW**

ISTENTISZTELEK ÉS GYÜLEKEZETI ALKALMAK**BÉCS**

Április 7.   11 óra   Istentisztelet az Auferstehungskirchében.

GRAZ

Április 14.   16 óra   Istentisztelet a Heilandskirchében.

KÖSZÖNJÜK ADOMÁNYAIKAT,**AMELYEK GYÜLEKEZETI MUNKÁNKAT SEGÍTIK!**

EmpfängerInNameTitel		Ungarische Evangelische Gemeinde A.B.	
IBANEmpfängerIn		AT70 1100 0002 9041 9100	
BIC (Swift-Code) der Empfängerbank	Kann bei Zahlungen innerhalb EU/EWR entfallen	EUR	Betrag
Nur zum maschinellen Bedrucken der Zahlungsreferenz		Prüfziffer	
Verwendungszweck wird bei ausgefüllter Zahlungsreferenz nicht an EmpfängerIn weitergeleitet			
IBANKontoinhaberIn/AuftraggeberIn			
KontoinhaberIn/AuftraggeberInNameTitel			
		006	
Unterschrift Zeichnungsberechtigter		Betrag 30+	